

دائرة المعارف صنعت خانگی

ثبت، حفظ و نشر دانش و بینش اصیل بومی و ایرانی-اسلامی

غذا و داروی خانگی گنبد کاووس

www.ketab.ir

عنوان و نام پدیدآور : دایره المعارف صنعت خانگی : درباره غذا و داروی خانگی شهر گنبد

کاووس/حسن دولت‌آبادی (امیر رها) ... [و دیگران].

مشخصات نشر : انتشارات طاهری، ۱۴۰۰.

مشخصات ظاهری : ۶۷ص.

شابک : ۳۰۰۰۰۰۰ ریال : ۷۱-۸-۶۰۴۶-۶۲۲-۹۷۸

وضعیت فهرست نویسی : فیپا

یادداشت : حسن دولت‌آبادی، سیده فاطمه کریمی، وحیده غفاری‌توران،

زهرا بسطامی، صدیقه تاشی، عاطفه السادات موسوی.

عنوان دیگر : درباره غذا و داروی خانگی شهر گنبد کاووس.

موضوع : داروهای گیاهی -- ایران -- گنبد قابوس

موضوع : Materia medica, Vegetable -- Iran -- Gonbad Qabus :

موضوع : غذاهای محلی -- ایران -- گنبد قابوس

موضوع : Local foods -- Iran -- Gonbad Qabus :

شناسه افزوده : دولت‌آبادی، حسن، ۱۳۵۱-

رده بندی کنگره : RS۱۸۰

رده بندی دیویی : ۳۲۱۰۹۵۵۲۱۴۲۶۶۵۸

شماره کتابشناسی ملی : ۷۶۲۲۵۸۶-

اطلاعات رکورد : فیپا

کتابشناسی

www.ketab.ir

نام اثر : دایره المعارف صنعت خانگی: غذا و داروی خانگی شهر گنبد گنبدکاووس

نویسندگان : حسن دولت‌آبادی- سیده فاطمه کریمی- وحیده غفاری‌توران -

طراح جلد : سید حسن حسینی دولت‌آبادی

صفحه‌آرا : صدیقه قلیان

ناشر : انتشارات طاهری

قطع : رقعی

چاپ : پیشگام

نوبت چاپ : اول/ ۱۴۰۰

شمارگان : ۱۰۰ نسخه

قیمت : ۳۰۰۰۰ تومان

شابک : ۹۷۸-۶۲۲-۶۰۴۶-۷۱-۸

هر گونه اقتباس و استفاده از این اثر منوط به اجازه مؤلف است.

مؤسسه علم‌آفرین آرمان رها

	فهرست مطالب
صفحه	عنوان

۱	مقدمه:
۵	فصل اول: شرکت کنندگان در جشنواره داروهای خانگی
۴۱	فصل دوم: شرکت کنندگان در جشنواره نان های دارویی خانگی
۴۵	فصل سوم: شرکت کنندگان در جشنواره آش های دارویی خانگی
۵۷	لیست شرکت کنندگان در جشنواره داروهای خانگی
۶۱	لیست شرکت کنندگان در جشنواره نان دارویی
۶۲	لیست شرکت کنندگان در جشنواره آش های دارویی خانگی
۶۴	جمع بندی:
۶۶	گزارش تصویری:

مقدمه

امام صادق علیه السلام: النَّاسُ مَعَادِنُ كَمَعَادِنِ الذَّهَبِ وَ الْفِضَّةِ.
مردم معدن‌هایی چون معدن‌های طلا و نقره هستند.

(الکافی: ۱۹۷/۱۷۷/۸)

سفره‌ی گسترده دانش و آگاهی مردمی گنج‌خانه‌هایی است که سرمایه‌های گرانبهایی در آن نهفته و محافظت از این سفره‌ی پربرکت میراثی ماندگار برای آیندگان خواهد بود. مردم در طی قرون و سال‌های پی‌درپی از طریق انباشتن مهارت و تجربه‌هایشان به شیوه‌های خلق و تولید دست پیدا می‌کنند که برحسب ساختار مردمی و رابطه تنگاتنگشان با فرهنگ، اقلیم و جامعه، ویژگی‌های بومی می‌یابند و ماندگار می‌شوند.

دانش اصیل و بومی یک ذخیره‌گاه ارزشمند از ایده‌ها، تفکرها و دانش‌های گذشته است که اگر چه در لابه‌لای گذر زمان نهفته و پنهان مانده ولیکن بازگوکننده دانش، آگاهی، فرهنگ، هنر و... یک ملت محسوب شده و خصوصیات علمی، تاریخی، اجتماعی و فرهنگی یک کشور را نشان می‌دهد و در

حقیقت هویت یک ملت با آن هویدا و آشکار می‌شود و می‌تواند چراغ روشنی برای آیندگان باشد.

دانش تجربی ایرانی- اسلامی نیز یک سرمایه و گنج پنهان می‌باشد که از آن مغفول مانده‌ایم. این گنجینه عظیم بعضاً سینه‌به‌سینه منتقل شده و گاه‌ها از بین رفته و به فراموشی سپرده شده و کمتر به صورت جامع و دقیق در جایی ثبت و درج شده است.

آنچه مسلم است داشته‌های متنوع در مناطق و دوره‌های گوناگون قابلیت فراوانی به وجود آورده که اگر با خلاقیت و ایده‌های جدید همراه گردد و با نگاه و زبان معاصر بیان شود، جایگاه و نقش دانش ایرانی- اسلامی در عصر جهانی شدن تقویت خواهد شد و پیش‌نیاز این مهم، حفظ و ثبت و نشر صحیح این دانش و آثار است و نه فقط حفظ آن؛ چرا که:

اول: همه آثار قابل نگهداری نیستند و زمان مصرف و عرضه آن محدود است.

دوم: حفظ اثر، حفظ دانش آن نیست و برای محافظت از یک دانش و بینش ارزشمند تجربی باید تمام زوایای آن مورد توجه و محافظت قرار گیرد. فلذا حفظ دانش و بینش صحیح یک

هنر، صنعت و... به همراه حفظ آثار می‌تواند یک دانش جامع از گذشته را برای حال و آیندگان به میراث بگذارد.

به‌عنوان مثال اگر کسی لباس سنتی یک فرهنگ را به‌عنوان اثر هنری یا فرهنگی در موزه یا کتابی ثبت کند باعث نخواهد شد که دانش تولید آن ثبت شود. یا دارویی که نسل‌ها مورد استفاده قرار می‌گرفته و به لحاظ تجربی نتایج آن اثبات شده بود و مورد استفاده قرار می‌گرفت ولی به دلیل روی آوردن بشر به سمت فناوری‌های نوین مانند دیجیتال و... یا بهره‌گیری از یافته‌های جدید پزشکی و... از بین رفته و یا در حال از بین رفتن است و آن دارو نیز چون قابلیت ماندگاری نداشته و یا ندارد و از طرفی ثبت هم نشده است؛ آن دانش و بینش تجربی هزارساله؛ در حال نابود شدن است و این حال و وضعیت همه‌ی حوزه‌ها مانند آداب و رسوم، صنعت پوشاک، دارو و درمان، نان، غذا، هنر و... تجربی و اصیل ما می‌باشد.

از این رو دایره المعارف صنعت خانگی؛ مجموعه‌ای است که با هدف حفظ، ثبت و نشر دانش و بینش اصیل و بومی تدوین و تهیه شده تا به‌عنوان میراثی گرانبها برای نسل حال و آینده باشد. این مجموعه همچون سفره‌ای پربرکت برای همه مردم بدون هیچ محدودیت سنی و تحصیلاتی گسترده گردیده تا با

ثبت دانش و تجربه‌های گرانقدر خود در تمام زمینه‌های دانش‌های خانگی اعم از نسخه‌ها، غذاها، دوخت‌ها، دست‌سازه‌ها، هنرها و دیگر آثار خانگی؛ اثری ماندگار برای حال و آیندگان به یادگار بماند و به قول شهریار:

برو تاریخ این دیر کهن از یادگاران پرس

لذا جمع‌آوری اطلاعات مجموعه صنعت خانگی با اجرای طرح در قالب جشنواره‌های متعدد مجازی و حضوری در مناطق شهری و روستایی انجام می‌شود.

جشنواره گنبد نین با ارسال بیش از پنجاه اثر در زمینه نان، غذا و دارو در اسفندماه ۱۳۹۹ به همت **موسسه فرهنگی هنری علم آفرین آرمان** رها برگزار، و اطلاعات کلی آن در این کتاب ثبت و درج گردید، اطلاعات جزئی‌تر نیز به دلیل حفظ آثار در نزد مؤلف به صورت امانت قرار دارد.

امید داریم خداوند متعال در راه رسیدن به اهداف متعالی این حرکت که تقویت اقتصاد و تحکیم بنیان خانواده با حمایت از صنعت خانگی و همچنین ثبت، حفظ و نشر آثار اصیل و بومی ایرانی- اسلامی است ما را یاری نماید و از همگان دعوت می‌شود که ما را در این مسیر کمک و همراهی نمایند.